

Onthaalbrochure Palliatieve Zorgeenheid “De Brug”

Voor patiënten en naasten

Wat groot is aan een mens,
is dat hij een brug is
en géén doel :
Wat men aan een mens
kan liefhebben,
dat hij een overgang is,
geen ondergang”

Friedrich Nietzsche

Deze publicatie is een uitgave van de dienst palliatieve zorg, in samenwerking met de dienst communicatie van het Regionaal ziekenhuis Heilig Hart Leuven.

Versienummer: 1.1

Datum van afwerking: januari 2018

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar, aan te vragen via communicatie@hhleuven.be

Fotografie door: Tosca Penninckx en Lief Halsberghe

Inhoudstafel

1. Inleiding.....	5
2. Wat is Palliatieve zorg ?.....	6
3. Een multidisciplinaire aanpak.....	7
3.1. De artsen.....	7
3.2. Het verpleegkundig team.....	7
3.3. Vrijwilligers.....	8
3.4. Psychologe.....	9
3.5. Sociaal werkster.....	9
3.6. Pastorale dienst.....	9
3.7. Kinesitherapeut.....	10
3.8. De schoonmaakster.....	10
3.9. Studenten.....	11
3.10. Kapster en pedicure.....	11
4. Ruimtelijke indeling en accommodatie.....	12
4.1. De patiëntenkamers.....	12
4.2. De woonkamer.....	13
4.3. De badkamer.....	14
4.4. Gespreksruimte.....	14
4.5. Hulpmiddelen.....	15
4.6. De keuken.....	15
5. Hoe verloopt een aanmelding ?.....	16
5.1. Rondleiding.....	16
5.2. Aanmelding.....	16
5.3. Aankomst in het ziekenhuis.....	16
6. Wat breng je mee?.....	17
7. Faciliteiten voor familieleden en naasten.....	18
7.1. Bezoekuren.....	18

7.2. Rooming-in.....	18
7.3. Waken	18
7.4. Kinderen op bezoek	19
8. Je factuur	20
9. Giften: fonds Palliatieve Zorg	20
10. Nuttige adressen en telefoonnummers	21
11. Veelgestelde vragen en antwoorden	24
12. Persoonlijke notities	27

1. Inleiding

Welkom op de palliatieve eenheid.

De palliatieve eenheid biedt zorg en aandacht aan ongeneeslijk zieke patiënten in hun laatste levensfase.

Een patiënt in deze fase, krijgt vaak te maken met specifieke vragen, praktische problemen, fysieke ongemakken en emotionele behoeften die de nodige zorg en aandacht vereisen.

Een multidisciplinair team van zorgverleners doet al het nodige om het comfort en de levenskwaliteit van de patiënt te maximaliseren.

Ook familieleden en/of naasten verdienen de nodige aandacht. Zij spelen een belangrijke rol in het hele afscheidproces.

Met deze brochure informeren wij je graag over de zorg die we jou en je naasten kunnen bieden op de palliatieve eenheid en trachten we kort in te gaan op een aantal veel gestelde vragen.

2. Wat is Palliatieve zorg ?

Palliatieve zorg is een benadering gericht op het verbeteren van de levenskwaliteit van patiënten en hun naasten, die te maken hebben met een levensverkortende aandoening. We streven hiernaar door het voorkomen en verlichten van lijden d.m.v. vroegtijdige detectie, zorgvuldige beoordeling en behandeling van pijn en andere lichamelijke, psychosociale en existentiële noden.

(Wereldgezondheidsorganisatie 2002)

Waarden binnen de Palliatieve zorg

- eerbiedigt het leven, beschouwt het sterven als een normaal proces;
- heeft niet de intentie tot bespoedigen of vertragen van het sterven;
- heeft respect voor de autonomie van de patiënt in relatie tot zijn familie en naasten.

3. Een multidisciplinaire aanpak

Een multidisciplinair team van zorgverleners staat jou en je familie en/of naasten bij met warme ondersteuning en zorg.

Wekelijks vindt er een multidisciplinair overleg.

Doel is de zorg die je ontvangt zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

3.1. De artsen

Het medisch diensthoofd en de zaalartsen van de palliatieve eenheid zorgen voor je dagelijkse medische opvolging.

Om de regie over je eigen leven zoveel als mogelijk te behouden, is het zinvol om je wensen, ongemakken en verwachtingen aangaande het levenseinde te bespreken met de arts.

Medische beslissingen kunnen op die manier goed afgestemd worden op jouw individuele zorgvraag.

3.2. Het verpleegkundig team

Dag en nacht staan gespecialiseerde verpleegkundigen voor je klaar om, in overleg met jouw familie en naasten, de zorg zoveel als mogelijk aan te passen aan je individuele noden en wensen.

Een dagindeling kan heel flexibel ingevuld worden, wel rekening houdend met de andere patiënten en de werkorganisatie. Zo kan je op je eigen tempo ontwaken, een douche of bad nemen met begeleiding van een verpleegkundige, naar de living gaan indien gewenst,...

Indien je dit wenst mag een familielid helpen bij de verzorging.

De maaltijden kunnen op flexibele tijdstippen genomen worden. Je mag steeds aan een vrijwilliger of verpleegkundige aangeven wanneer je iets wenst te eten.

Omdat verminderde eetlust, smaakveranderingen, moeilijker

slikken,... vaak voor problemen zorgen, zijn aanpassingen naar consistentie, smaak en hoeveelheid mogelijk, bijvoorbeeld: kleine porties, meer kleine tussendoortjes, een ijsje, pannenkoekje,...

Een familielid mag in overleg met de verpleegkundige ook iets lekkers klaarmaken in de keuken...

Eigen aan het proces dat je doormaakt, zijn de vele emoties en vragen die dit mogelijk oproept bij jou en je familie/naasten. Een vertrouwelijk gesprek, nabijheid, uitleg, een rustgevende massage,... kan mogelijk wat verlichting geven.

Fysieke ongemakken als gevolg van je ziekte worden op de palliatieve eenheid nauw opgevolgd, verzacht en vaak verholpen. Eventuele pijn, misselijkheid, constipatie, jeuk, slapeloosheid of andere fysieke ongemakken, mag je steeds melden aan een verpleegkundige.

In overleg met de verpleegkundige en indien je gezondheid het toelaat, kan je desgewenst, een uitstapje maken met een familielid of naaste.

Een wandelingetje in het park, de stad in, op familiebezoek, ...

Op de palliatieve afdeling heeft men respect voor je privacy en de tijd die nodig is om rustig te kunnen samenzijn met familie en naasten. In overleg met jou, zijn familieleden en naasten dan ook steeds welkom.

3.3. Vrijwilligers

Vrijwilligers zorgen op de afdeling mee voor een aangename huiselijke sfeer. Zij ondersteunen de niet-medische activiteiten op de afdeling. Zo kan je bij hen terecht voor een gesprek, het voorlezen van een boek of tijdschrift, samen kaarten, iets eten of drinken, even een luchtje scheppen binnen het domein van het ziekenhuis, enzovoort.

3.4. Psychologe

De psychologe kan jou en/of je naasten ondersteunen tijdens je ziekteproces door samen te reflecteren over de impact van je ziek-zijn op jezelf en op je omgeving, gedachten en gevoelens te verkennen en/of eventueel advies te geven over hoe je jouw ziek-zijn kan bespreken met naasten, kinderen, kleinkinderen, ...

Verder kan zij je informeren en begeleiden bij vragen omtrent het levenseinde en ook voor rouwzorg kan men bij haar terecht.

Indien je omgeving moeite heeft om de draad van het gewone leven weer op te pikken, kan er een kortdurende begeleiding opgestart worden. Indien blijkt dat er een langdurige begeleiding nodig is, wordt er voor een geschikte doorverwijzing gezorgd.

3.5. Sociaal werkster

De sociaal werkster ondersteunt en begeleidt jou en/of je naasten bij mogelijke sociale, psychosociale en relationele moeilijkheden die gepaard kunnen gaan met ziekte en opname op een palliatieve eenheid.

Je kan de sociaal werkster contacteren voor vragen omtrent :

- begeleiding bij de verwerking van het palliatieve proces
- verstrekken van informatie en helpen bij administratieve en financiële vragen (vragen over palliatief verlof, palliatieve thuiszorgpremie, ...)

3.6. Pastorale dienst

Wens je een rustig, vertrouwelijk gesprek met een katholieke pastor, dan kan dit tijdens de kantooruren.

Vertegenwoordigers van alle andere erkende levensbeschouwingen zijn oproepbaar. Voor aanvraag van een gesprek of voor info over communiebedeling, sacramenten, eucharistievieringen of woord- en communiediensten kan je

terecht bij de verpleegkundige.

Zij/hij neemt dan contact op met de pastor of je kan ook rechtstreeks contact opnemen tijdens de kantooruren.

In het ziekenhuis is ook een kapel (eerste verdieping gebouw A). Je kan er doorlopend terecht.

3.7. Kinesitherapeut

De kinesitherapeut komt bij je langs indien je dit wenst en/of in opdracht van de behandelende geneesheer.

De kinesitherapeutische benadering zorgt voor comfort en voor een zekere autonomie.

In samenspraak met jou en je familie bieden we verschillende behandelingsvormen aan:

- actieve oefentherapie: spierversterkende oefeningen, transfers en stappen om de zelfredzaamheid te behouden;
- passieve mobilisatie: eenvoudige bewegingen om pijn te verminderen en stijfheid te voorkomen;
- ademhalingstherapie: oefeningen om de kortademigheid en de ventilatie te verbeteren en om mucus vlotter te kunnen ophoesten;
- lymfedrainage: om de vochtophoping in de ledematen tegen te gaan.

3.8. De schoonmaakster

Elke dag van de week komt de schoonmaakster van de palliatieve eenheid langs om je kamer schoon te maken.

3.9. Studenten

De palliatieve eenheid begeleidt jaarlijks een aantal laatstejaarsstudenten verpleegkunde.

Zij voeren grotendeels dezelfde taken uit als de verpleegkundige, maar worden steeds gesuperviseerd door een professional.

3.10. Kapster en pedicure

Indien gewenst kan je de verpleegkundige vragen om een kapster en of pedicure in te schakelen. Aangezien we samenwerken met externe diensten, vraag je dit best enkele dagen vooraf.

4. Ruimtelijke indeling en accommodatie

4.1. De patiëntenkamers

De eenheid telt 6 eenpersoonskamers. Elke kamer bevat een badkamer met wc en lavabo, nachtkastje met ijskast, TV, Cd-speler, ziekenhuisbed met alternating matras, relax-zetel, kastruimte, tafeltjes en stoelen, ventilator en telefoon. Je kan gratis gebruik maken van draadloos internet en Dvd-speler.

4.2. De woonkamer

Indien gewenst kan je samen met je familie/naasten vrij gebruik maken van de woonkamer.

De woonkamer heeft een zithoek met TV, een ruime tafel en een kinderhoekje met speelgoed en tekengerief voor de kleinsten. Er is voldoende ruimte om met bed of rolstoel in de living te vertoeven, ook zuurstof en een oproepsysteem zijn er aanwezig.

De ruimte heeft een bibliotheekkast waaruit jou of je familie en/of naasten, boeken kan ontlene, in overleg met een verpleegkundige.

Verder is er ook een Cd-speler aanwezig met een mooi aanbod aan cd's.

Wanneer je graag een familiefeestje organiseert, bespreek je dit best vooraf met een verpleegkundige zodat de ruimte voor jou kan worden vrijgehouden.

4.3. De badkamer

De afdeling beschikt over een speciaal hoog-laag bad en hulpmiddelen die het mogelijk maken om ook minder mobiele personen te laten baden. Indien gewenst, kan er gebruik gemaakt worden van aromatherapie en het bubbelbad. In de badkamer bevindt zich eveneens een douche, die gebruikt kan worden door wakende familie/naasten.

4.4. Gespreksruimte

Een gespreksruimte biedt mogelijkheid om in alle rust een familiegesprek te voeren.

Deze ruimte wordt tevens gebruikt voor de wekelijkse multidisciplinaire vergadering op maandag.

4.5. Hulpmiddelen

Rolstoelen, looprekje, rollator en WC-stoel zijn op de afdeling aanwezig.

4.6. De keuken

De afdeling maakt gebruik van de ziekenhuiskeuken voor wat de dagelijkse maaltijden betreft. Bepaalde extra's zoals een eitje, pannenkoekje, ijsje,... zijn voorzien op de afdeling.

Indien gewenst kan je iets laten meebrengen door familie of kan hij of zij ter plaatse iets klaarmaken.

In de keuken kan gebruik gemaakt worden van een elektrisch fornuis, microgolfoven, friteuse en een fruitpers.

5. Hoe verloopt een aanmelding ?

5.1. Rondleiding

Je kan steeds vrijblijvend een afspraak maken via het Palliatief Support Team van het ziekenhuis of rechtstreeks met de palliatieve eenheid, om een bezoekje te brengen aan de afdeling en informatie uit te wisselen.

5.2. Aanmelding

Indien je in overleg met je arts en familie een opname wenst, neemt de huisarts of je specialist contact op met de arts van de palliatieve eenheid. Een tijdige aanmelding kan zinvol zijn, omdat je rekening moet houden met een mogelijke wachttijd.

Wanneer er een plaats vrij komt, word je verwittigd door de palliatieve eenheid en worden datum en tijdstip voor opname afgesproken.

5.3. Aankomst in het ziekenhuis

Wanneer je door een familielid/naaste, of met niet-dringend (secundair)ziekenvervoer in het ziekenhuis aangekomen bent, mag je rechtstreeks naar de afdeling komen (gebouw M – 4de verdieping).

Vervolgens word je geholpen om je comfortabel te installeren op de afdeling, waarna de nodige formaliteiten in orde gebracht worden.

Wanneer je met een 100 ambulance voor dringend (prioritair) ziekenvervoer arriveert, zal je via de spoedafdeling opgenomen worden. Daar word je ingeschreven en vervolgens overgebracht naar de palliatieve eenheid.

6. Wat breng je mee?

- comfortabel zittende dagkledij (indien gewenst)
- nachtkledij, ondergoed, sokken, handdoeken en washandjes
- pantoffels
- toiletgerief
- eigen spulletjes naar wens: foto's, kussen, boeken, ...
- thuismedicatie (voor de komende 8 à 12u maximum)
- lijst met medicatie die je momenteel neemt
- brief van huisarts of specialist (met onder andere medicatielijst) indien je die bezit (info kan ook rechtstreeks tussen de artsen gedeeld worden)
- indien reeds aangeschaft: wondverzorgingsmateriaal/stoma materiaal,...

Geef diefstal geen kans en laat waardevolle bezittingen beter thuis. Toch aanwezige waardevolle bezittingen geef je deze best in bewaring bij de sociale dienst van het ziekenhuis, of je kan deze achter slot bewaren in je nachtkastje (sleutel te bevragen op de afdeling).

7. Faciliteiten voor familieleden en naasten

7.1. Bezoekuren

Je familie en naasten zijn steeds welkom op de eenheid. Er zijn geen vaste bezoeken en de afdeling is telefonisch dag en nacht bereikbaar.

Je kan zelf aangeven wanneer en hoelang je bezoek wenst te ontvangen.

7.2. Rooming-in

Indien je wenst dat je familielid of naaste dag en nacht bij jou blijft, kan je om een rooming-in kamer vragen.

Voor 25 euro per dag zal er dan een extra bed en ontbijt voorzien worden en kan hij/zij gebruik maken van de badkamer op de afdeling.

7.3. Waken

Intiem afscheid kunnen nemen, elkaar nabij blijven wanneer het levenseinde nadert, kan heel waardevol zijn voor zowel jou als je familie/naaste.

Indien haalbaar, mogen familie en naasten daarom ook 's nachts afwisselend bij jou waken. Het verpleegkundig team zal ook aan hen de nodige ondersteuning bieden.

Zo kan hij/zij gebruik maken van een comfortabele relaxzetel op de kamer, een uitvouwbare zetel in de woonkamer (dekentjes zijn steeds te verkrijgen) en een warme douche. Koffie, thee en water zijn vrij verkrijgbaar en voor frisdrank wordt een kleine bijdrage gevraagd.

Je kan steeds bij de teamleden terecht voor een gesprekje, nabijheid en een luisterend oor...

7.4. Kinderen op bezoek

Kinderen zijn welkom op de palliatieve eenheid. Leren omgaan met verlies hoort bij het leven. Kinderen zijn alert en voelen al snel dat er iets aan de hand is...

Hen betrekken bij het gebeuren, hen meebrengen naar de afdeling, ruimte geven aan gevoelens en vragen, hen de gelegenheid geven samen nog een mooie tekening of ander geschenkje te maken... Het geeft hen de kans om op een heel natuurlijke en eigen manier met de situatie om te gaan en afscheid te nemen.

De afdeling beschikt over folders met tips voor ouders, verhalenboekjes en creatief ondersteunde boekjes voor kinderen van verschillende leeftijden.

Het staat je vrij om uitleg te vragen aan het team. Zij kunnen je hierbij ondersteunen en adviseren.

8. Je factuur

Voor toelichting over de ziekenhuisfactuur kan je terecht op de financieel administratieve dienst, elke dag bereikbaar tussen 08u30u en 12u30, op het nummer 016/20 93 12 of via mail: facturatie@hhleuven.be.

Indien je bijkomende vragen of bemerkingen heeft, dan kan je tevens contact opnemen met de sociaal werkster van de palliatieve eenheid:

Marlies Borgers: 016/20 95 09

9. Giften: fonds Palliatieve Zorg

Alle medewerkers binnen de dienst zijn er voor de patiënten en hun familieleden. Het aanbieden van zorg en het ondersteunen van iedereen in deze levensfase is onze opdracht die wij graag vervullen.

Onze ervaring leert dat er families zijn die hun erkentelijkheid graag uitdrukken met een gift aan de afdeling voor verdere uitbouw van onze zorg. Hiervoor werd een fonds palliatieve zorg geopend. Dit is een rekening waarop men zeer vrijblijvend deze giften kan storten. De extra financiële steun maakt het mogelijk om zaken aan te kopen die het comfort van de palliatieve patiënten en hun familie op de afdeling verder verhogen. Houd er rekening mee dat het ziekenhuis niet gemachtigd is om voor je gift een fiscaal attest af te leveren.

IBAN: BE35 7364 0303 2337

BIC: KREDBEBB

Mededeling: "gift palliatief fonds"

10. Nuttige adressen en telefoonnummers

Palliatieve eenheid “De Brug”

Naamsestraat 105 - 3000 Leuven

016/20 98 07

palliatievezorg@hhleuven.be

Hoofdverpleegkundige

Bart Rits : 016/20 95 18

bart.rits@hhleuven.be

Palliatief Support Team

016/20 99 11

pst@hhleuven.be

Sociale dienst

Marlies Borgers: 016/20 95 09

Psychologe

Véronique Gerits : 016/20 92 36

Pastor

Mieke Polfliet : 016/ 20 93 61

Kinesitherapeut

016/20 98 77

Palliatieve thuiszorg equipes in de regio

- Palliatief Netwerk Arrondissement Leuven (palliatieve thuiszorg PANAL):
016/23 91 01
www.panal.be
- Palliatief Netwerk Brussel-Halle-Vilvoorde (palliatieve thuiszorg Omega):
02/255 30 40
www.forumpalliatievezorg.be

Informatie in verband met rouw

- Rouw in het gezin: info context, centrum voor relatie- en gezinstherapie:
016/33 26 30
- Kinderen- en jongerentelefoon:
0800/15111
- Trefpunt zelfhulp:
016/23 65 07

**Brochures te verkrijgen op de palliatieve eenheid “De Brug”
ofwel via www.panal.be :**

- “Niet te jong voor verlies : kinderen en jongeren betrekken bij palliatieve zorg”
- “Iemand is niet meer”
- “Balans in evenwicht” : praktische tips voor familieleden van een palliatieve persoon
- patiëntenrechten

Lichaam schenken aan de wetenschap

Vesaliusinstituut, Minderbroederstraat 12, 3000 Leuven

(016/23 65 07)

Hotels in de regio

- Casabollicine (bed en bistro) : Parijsstraat 7 - 3000 Leuven
(0497 83 97 17)
- Theater Hotel : Bondgenotenlaan 20 - 3000 Leuven
(016/22 28 19)
- Gasthof de pastorij : St. Michielsstraat 5 - 3000 Leuven
(016/82 21 09)

11. Veelgestelde vragen en antwoorden

Waar kan ik informatie verkrijgen m.b.t. mijn patiëntenrechten?

Via de onthaalbrochure en de specifieke folders welke beschikbaar zijn op de afdeling, kan je de nodige informatie terugvinden. Voor bijkomende informatie verwijzen wij je graag naar:

- <https://www.hhleuven.be/nl/patienten/ombudsdienst/>
- <https://www.health.belgium.be/nl/wet-rechten-van-de-patient-een-goede-relatie-weet-je-wat-je-aan-mekaar-hebt>
- ombudsdienst@hhleuven.be

Mag mijn huisdier op bezoek komen op de afdeling?

Vanuit het oogpunt van veiligheid en hygiëne hebben dieren in principe geen toegang tot het ziekenhuis. Op de palliatieve afdeling heerst echter een gedoogbeleid en kan je jouw huisdier meebrengen, na overleg met de hoofdverpleegkundige.

Wanneer komt iemand in aanmerking voor de palliatieve eenheid?

De verzorging op een palliatieve eenheid is gericht op de specifieke noden van patiënten in het terminale stadium van de ziekte. Nood aan behandeling van toenemende symptomen van de ziekte, emotionele ondersteuning, gebrek aan voldoende mantelzorg,... kunnen aanleiding geven tot opname op de palliatieve eenheid.

Kan ik de afdeling verlaten en eventueel nog af en toe naar huis?

Ja, indien fysiek mogelijk kan samen met jou en je naasten besproken worden om bijvoorbeeld een weekend naar huis te gaan waarbij je bed behouden blijft in het ziekenhuis.

Hoe lang kan mijn familielid op de palliatieve eenheid verblijven?

Indien we na een aantal weken opname merken dat de symptomen veel beter onder controle zijn, het welbevinden goed is en er zich een meer stabiele fase lijkt aan te dienen, dan kan het zijn dat een opname op de palliatieve eenheid voorlopig niet langer noodzakelijk is.

In dat geval wordt, in overleg met jou en je naasten, en met ondersteuning van het multidisciplinair team, uitgekeken naar eventuele andere mogelijkheden van zorg.

Wat indien er in het verleden een “Wilsverklaring bij onomkeerbaar coma” werd opgemaakt?

In een wilsverklaring bij onomkeerbaar coma geeft de patiënt schriftelijk aan, dat hij/zij wenst dat de arts euthanasie toepast, mocht hij/zij zich in een onomkeerbaar bewusteloze toestand bevinden.

Het is aangewezen dit document bij opname mee te brengen.

De arts zal dit document binnen de context van de huidige ziekte-toestand met jou en/of je familie bespreken.

Wie kan palliatief verlos opnemen?

Palliatief verlos kan in principe door iedereen aangevraagd worden, men hoeft dus geen familielid van de patiënt te zijn. Voor meer uitleg kan je contact opnemen met de sociale dienst.

Wat is palliatieve sedatie?

Dit is het toedienen van een slaapmiddel, mogelijk in combinatie met andere middelen, dat het bewustzijn van de patiënt zoveel als nodig verlaagt, om ondraaglijke symptomen, die onvoldoende reageren op de gebruikelijke middelen, onder controle te brengen

in de terminale fase. Palliatieve sedatie is een medische beslissing die enkel in bijzondere omstandigheden wordt genomen, na overleg met de patiënt en/of familie.

